

SZENTES és VIDÉKE

VEGYES TARTALMU LAP

Megjelen vasárnap és csütörtökön reggel.

Előfizetési ár

egy évre 1 ft 25 kr., fél évre 2 ft 50 kr.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

L. tized 265. szám, öv. Fried József né uró házában, hová a kéziratok címzendők.

Hirdetéseket

és nyilvántári közleményeket a kiadóhivatal mérsékelt árjegyzék szerint számít.

Előre vetett árnyak.

Mozognak a pártok!

Csaknem két év választ még el bennünket a legközelebbi országos képviselőválasztástól és dacára ennek, vármegyénkben már előre veti árnyékát a jövő év választások képe, amely ha csakugyan híven tükrözi vissza a bekövetkező eseményeket: előre el lehetünk képzelve ugyanolyan heves, ha nem még sokkal hevesebb és adázabb tusákra, mint amilyen volt az 1889. évi megyei tisztújító háború.

Lapunk nem foglalkozhat a magas politikával, nem lehet tehát tisztünk a jelzett küzdelmeket politikai jelentőség szerint mérlegelni, hanem csupán az: hogy erkölcsi értékekre reagáljunk és ebből vonjuk le a következtetést arra: mivel biztat ez a korán kezdődő kampany, minő veszélyeket rejt magában a már megindult mozgalom e vármegye már úgy is erősen megzavart belbékéjének teljes veszendőségére, esetleg mi teendő vár a komoly higgadt elemekre a fenyegető veszedelemnek ha nem is teljes elhárítása; de legalább lehet mérséklése érdekében?

A veszedelem első előrevetett árnya a „Csongrádi Lap” f. évi 2-ik számának vezércikkében öt alakot.

Uj lappal állunk szemben, melynek szerkesztését azok vették magukra a szomszédvárosban, akik ugyanott a múlt

évben a „Tiszavidéket” teremtették s ez meg is látszik már az új lap második számának idézett vezércikkén, amely biztos kézzel körvonalozza az ottani politikai pártküzdelmek mai állását, férfias nyíltsággal, minden arrogancia nélkül lép fel és nem retten vissza: átnyúlni ide hozzánk Szentesre sem, ahonnan — mint határozottan kimutajja — a csongrádi leendő küzdelem szálai kiindulnak: egyazon kéz rendezvén ott is a bekétség gyászos szünjútékát, mint nálunk, egyazon szenvedély adván itt és ott az áldatlan tusák kelesztő kovászat.

Fölöttébb érdekesek és tanulmányosak a leleplezések, miket csongrádi lap-társunk szemünk elé tár.

Azt már régen tudtuk, hogy a szomszédváros azon turbulens elemei, amelyek az 1889-iki megyei tisztújítás előtt a legélesebben álltak szemben a szentesi, ugynevezett *Sina*-párttal, onnantul érdeklősségbe léptek a mi nagy emberünkkel.

Összehozta őket a közös gyűlölködés, az a hatalmas kappos, mely a legszilárdabba olvasztja össze a legellentétebb nézetlen lövőket is a gyűlölködés tárgyának megostromlásában. És láttuk a politikailag ellentétes állásponton levők legbensőbb, legbizalmasabb együttműködését a jezsuitaság jelszava alatt, mely szerint: „a cél szentesíti az eszközt.”

Ugyanez a cél sodorta karjaik közé *Hellai* Ferenc drt. a szabadelvű párt e

kitűnő fiatal zsurnalisztáját, aki a réttett egyéni hűség révén vezetett át hozzájuk.

Mit akartak? Mi volt a céljuk? Mi a szándékuk? — és hogy a helyi *hírmas szövetség* első akciója milyen csufos vereséget szenvedett? — mindez, az 1889 iki megyei tisztújítás történetében van megörökítve és olvasóink előtt sokkal ismertebbek, semhogy indokolt volna: rekriminációkba bocsátkozniuk.

Az az első akció azonban csak előjátéka lett volna a többi, utána következnek — s hogy abban csúfosan elbuktak, ez csak arra sarkalta őket, hogy most már minden erejük megfeszítésével igyekezzenek átvenni a harcot a politikai küzdelemre, melyben az első akció színteréről a *hírmaszövetség* vezérkara Csongrádot jelölte meg.

Folyt is ott az aknamunka a megyei tisztújítástól mostanig szakadatlanul. Az volt a cél, sőt ma is az, hogy *Szivák* Imre drt. a község mostani országos képviselőjét, ki egy maga több előnyt vívott ki eddigleg Csongrádnak, mint az úgynevezett népboldogítók együttvéve valaha kivívni akartak, — már eleve lehetetlennek tegyék, állását alákuazzák és a majdan bekövetkező képviselőválasztásnál megbuktatván, helyébe *Hellai* Ferenc drt. a *szintén szabadelvű párti publicistát* válasszák meg.

Hitték, hogy ezt keresztülvethik; hitték egészen a legutóbbi napokig, ami-

TÁRSA.

A Gentri vér.

— Rajz. —

Irtó: Nagyné Szűcs Rebeka.

A közmondás azt tartja, hogy az ember ahány leányt férjhez ad, annyiszor ég meg a háza.

És talán van is ebben némi kis igazság? mert mikor Kalmuky Dénes, a vár megye volt főispánja, férjhez adta a legfiatalabb leányát is, imigyen kiáltott fel:

— Na, ötször égett meg a házam! És most nézzük, mi maradt a romok között, a mi még megmenthető volna? . . . Azzal kezét eszkölte a nagyságos mamának, a hogy ő maga is nevezni szokta a feleségét, és átballagott a saját szobájába, hol íróasztalának fiókjából egy hatalmas bűrös bugyellást vett elő, melynek elkülönített részében váltók voltak szép sorrendben a lejárás ideje szerint osztályozva.

Mikor megpillantotta ezeket a zöldes színben játszó papírosokat, úgy tetszett neki, mintha a halálmadár hubogását hallotta volna a feje fölött és mintha azt a hideg-

séget is annak a szárnya csapta volna felé, a mi egész lényét megborzogatta.

Ujjai idegesen remegtek, midőn elkezdett kotorászni közöttük, de azután csak mindinkább belemelegedve terigette ki maga előtt, mialatt szüntelenül számokat írt egy hosszas papírdarabra. És már éjfél felé járt az idő, de ő még mindig írta a számokat s mikor egy jó esomót leírt, aláhuzta, össze adta és a summát szintén leírta még egy külön papírosra is.

A nagy inga óra éppen az éjfélti tizenkét órát ütötte el, midőn karosszékeében hátradőlve megtörölgette zsebkendőjével verejtékes homlokát. Azután felkelt, végig járta a szobát néhány katonás lépéssel, de ismét csak vissza ült és tekintete újra rápatyolt az előtte levő számadásra, melynek legvégén a nyolcvanezer summa summárum állott!

Teringtét, erre nem is számítottam! mormogta halkán fogai között. Azután gondolatban utána tette, hogy más ember már ilyen körülmények között főbe lönné magát, de ő már azt a bolondot még sem teszi, hanem bevárja, hogy mi történik? . . .

És nem történt biz' ottan egyéb, mint hogy egy szép napon a felbőszült hitelezők

ügyvéddel, végrehajóval, dobossal jelentek meg az udaron és a falu közös bálutára elkötva-vetyélték a néhai ösbirtok egyetlen maradványát, az ódon kis kastélyt minden ingó- és ingatlanoságaival egyetemben. És pár óra múlva már Mózi zsidó, a falu bérloje és egyszersmind főkepenzese, kinek Kalmuky Dénes is legtöbbször tartozott, lett az úr a nemesi kurián!

— Oh csak a képeket, az emléktárgyaimat menthetném meg! siránkozott nagyságos Kalmukyné asszony.

— Már a puskámat, kardomat, szóval ezeket a régi fegyvereket én se adom! erős-ködk Kalmuky Dénes is! . . .

És a jószívű Mózi meg is szánta ezt a tehetetlen népséget. Oda adta nekik féltett tárgyait. Hiszen ő úgyse sok hasznát vennie azoknak a pókhálószerű fedett régi festett vitézeknek, s azoknak a rozsdás puskák és pisztolyoknak!

Azokért a hitványkardokért, buzogányokért, meg pláne nem adna egy fubatkát sem.

Hjab, azoknak az értékek csak Kalmuky Dénes tudta fel fogni teljes valóságában! melyeknek minden egyes darabja a Kalmuky familia régi dicsőségeiről regél!

(Vége köv.)

kor végre a nevezett képviselő-prendens Csongrádon felolvasást tartván, a vezérkar, valószínűleg azonban maga a képviselőjelölt is arról győződött meg, hogy ez a terv kivihetetlen s hogy — ha továbbra is az eredeti haditerv mellett maradnak — ez újabb csúfos bukásukat fogja előidézni.

A vezérkar tehát újból összeült, folyt a tervkavácsolás szívós erővel, jobb ügyhöz méltó buzgalommal tovább — és végre is új stratagémában állapodtak meg.

Kimondatott, hogy *Hellait* elejtik, mert vele lehetetlen *Szivákok* megbuktatni; kimondatott, hogy ez csak egy 48-as párt képviselőjelölt mellett látszik lehetségesnek és ezen újabb *évi jelentőségű* határozat eredménye lön, hogy most már *Komjáthy* Bélát az *Ugronpárti* orsz. képviselőt tekintik a párt jelöltjének, ki mellé a csongrádi talmi szabadelvűpárt tagjai: *Csemegi*, *Szvododa*, *Eszes* és a többiek mind átpartolnak.

Ezt tudjuk meg a „*Csongrádi Lap*“ idézett vezércikkéből, ez a száraz tényállítás.

És most bíráljuk egy kissé ezt a tényt az erkölcsi értékre, vonjuk le mindebből az egyedül lehetséges konzekvenciát.

Az egész mozgalom szálaik futnak össze Szentesen, az bizonyos.

Sima Ferencz, a függetlenségi és 48-as párt vezére és elnöke ugyanazon szerepet vette újból magára, amelyben a negydfél év előtti országgyűlési képviselőválasztási akció alkalmából, Kun-szt.-Mártonban olyan szegénytelen kudarcot vallott, hogy szinte kifütyülték.

A szentesi 48-as politikai pártvezér elvűségét nem hiába vonta kétségbe *Hentaller* Lajos, ez a tüzes véréű függetlenségi férfit, mert *Sima* Ferencz csak Szentesen 48-as. Alkalmadtán a szomszédságban szívesen vállalkozik vendégszereplésre, kormánypárti férfiak képviselői aspirációt is elősegíteni, ahogy ezt — mint már fent említettük — K.-Szt.-Mártonban is megselekedte, minden befolyásával küzdve a kerület 48-as párti jelöltje: *Tóth* Ernő ellen, hogy a kormánypárt jelöltjét, *Lukács* Bélát juttassa diadalra.

Hogy közben táviratilag *elkötelezi a lelkét Ugronnak, de testével Polónyi mellett marad*: ez olyan apró sniccer, amely a tág lelkiismeretű pártvezérnél számításhoz sem jön.

Test és lélek nála két különidőmért valami, az akrobaták magas iskolája szerint teljesen kitanítva s míg például — a *Horváth* Gyula kormánybiztosságának első napjain *lelkének* hírlapi cikkeiben történt megnyilatkozása csak úgy szórta a *gőrgőtűz* sziporkáit a kormánybiztos úr feje fölé, addig *teste*, ágyusháza titkos rejtekének tükre előtt *már előre tanulva* ama mélyen *görnyedező pózokat*, melyekkel legalázatosabb hódolatát fogja kifejezni a *gőrgőtűz* sziporkáitól elvakult és *öt mindenzón hívének megnyerni törekvő* ugyanazon férfitől.

Politikai erkölcsöket, elvűséget ki várna hát tőle? — ha legfőlebb az: ki készségesen, vakon mondja rá a kékre

is, hogy zöld, csupán azért, mert azt a kéket *Sima* Ferencz mondta zöldnek.

A csongrádi vendégszereplés után két kézzel kapott a szentesi pártvezér. Azt hiszi, hogy ezzel nem csak a vármegyén uthet egy nagyot, hanem vizszontszolgálatot is tehet *Hellainak* ama famózus alispáni nyakkitekerésért, amelyben a nevezett a megyei tisztújítás napján a Szentesi Lapban olyan alaposan felsült.

Kéz kezét mos. *Csemegi* alól kiesett a tisztujtáskor a talaj és így *Sima* Ferenczben keresett és talált erőt, ahol a lábát újabb akciónak veheti meg.

Igy jött létre egy, a politikai erkölcs dolgában nagyon furcsa szövetezet.

A szentesi 48 as pártvezér elsőrendű tényezője lön a csongrádi *Csemegi-Hellai* fele *kormánypártnak*, amelynek bevallott célja volt: *Szivák* megbuktatása.

Hogy ez a szövetezet mi erkölcsi értékkel bír? — az nyomban kiviláglik; mert ahogy egyszer arról győződött meg ez a furcsa pártegyveleg, hogy *Hellai* megválasztatása lehetetlen: nyomban *egyét fordítottak a köpönyegen*, *Hellait* elejtették és most már a *Csemegi*-fele szabadelvű párt lépett a szentesi 48 as pártvezér szolgálatába, hogy *Komjáthy* mellé sorakozzék.

De vajon hol van e jó urak politikai meggyőződése? fogják sokan kérdezni. Sehol! Ők nem elvűt küzdenek, hanem: hogy *Szivák*ot megbuktassák.

És ebben van legjobban jellemezve az egész akció erkölcsi értéktelensége. Ime, ebben már benn van az egyedüli lehetséges konzekvencia is, ami ezen egész mozgalomból levonható.

A szabadelvű párt és a függetlenségi 48 as párt budapesti központjának egyformán szól a nóta.

Fölhívjuk az itt elmondott való tényekre mind a kettőnek a figyelmét.

Hadd lássa az egyik: *menyire politikailag megbízható hívét bírja Hellai Ferencz dr.-ban*; hadd kísérvje figyelemmel a másik: mit ér *Sima* Ferencz, szentesi 48-as pártelnöknek az elvűség?

De felhívjuk ezen politikai kufarkodásra a vármegye egész közönségének figyelmét is, mert úgy tudjuk, hogy a tisztelt zagyva párt már jótórmán megszokozkodott a polgárok megkérdézeése nélkül a vármegye orsz. képviselői mandátumain. Hadd ismerje meg mindenki ezen űzelmeket és hadd válassza meg követendő vezérül a szerint azokat, akiknek elvűségében feltétlenül megbízhat.

Ármentesítő társulati ülés. A *körös tizza marosi* ármentesítő társulat gr. *Károlyi* Tibor elnöke alatt vasárnap tartotta köz ponti választmányi ülését. Az ülésen első sorban *Fekete* Márton főigazgató a társulat tiz milliós adósságát konvertáló földhitelezési kölcsönnek pénzügyi eredményéről tett jelentést. *Horváth* Gyula kormánybiztos ugyanis aörös tizza-marosi védtöltések kiépítésére egy tiz milliós kölcsönt vett föl a magyar jelzálog hitelbanktól, e kölcsön az akkori pénzügyi viszonyoknak megfelelőleg elég kedvezőleg köttetett 97 és fél árfolyammal 5 és fél tőketörlesztés mellett ötven évre. *Horváth* Gyulának volt rá gondja, hogy e

kölcsön olyképen kötessék, hogy idők multával kedvezőbbé válható hitelviszonyok mellett előnyösebb kölcsönne legyen átalakítható. Ezt most a társulat a földhitelezézet olcsó tisztai kölcsönével igyekezett is fölhasználni.

A kormánybiztosi 10 milliós kölcsönből ugyanis hat millió kétszázötvenháromezer frtot fedezett az állam adóvisszatérítés címén s így a társulat terhe három millió kétszáznegyvenhátezer frt volt. Ezen 3 247 000 frtot a további építkezésekre szükséges költségek fedeztetése érdekében a társulat hat milliós kölcsönnek konvertálta s így dacára annak, hogy 230,000 frttal szaporodott a társulat adóssága, a kedvezőbb kamatláb miatt 41,000 frttal lesz évenként kevesebb terhe a társulatnak, mint eddig volt.

A konvertálás ezen eredménye rendkívüli meglepődést keltett az érdekelttségben s hálas nyilatkozatokat provokált gróf *Károlyi* Tibor társulati elnök és *Fekete* főigazgató számára, de a konvertálás ezen eredményénél is nagyobb meglepődést és meggyugvatást támasztott az, hogy a kormánybiztosi számadások szintén ezen konvertációval kapcsolatban nyertek végleges rendezést.

A kormánybiztosi számadások végelbonyolításának eredménye *Balogh* János indítványára jegyzőkönyvbe vetettet és előismert szavaztatott a konverzió előnyös keresztülviteleért a társulati elnök és főigazgatónak.

Fontos tárgya volt még a társulat ülésének a védtöltéseken föllállítani tervezett *telefonhálózat* létesítése tárgyában kiadott miniszteri engedély-okmány, mely a kereskedelmi minisztériumból jött, de reszenzust keltett a társulat kebelében. A társulat ugyanis vízvédelmi érdekből telefonhálózatot akart létesíteni, melynek költsége 30 ezer forintban volt prelimitálva s Baross miniszter ennek engedélyezését igen súlyos feltételekhez kötötte.

Hogy többet ne említsünk, a miniszter föltétlen saját jogához tartozónak kívánja kikötni, hogy a telefon hálózatot mindeu kártérítés nélkül akkor távolíthassa el, amikor neki tetszik, s kikötni kívánja, hogy a telefon a társulat által csak vízvédelem idején használtsassék, az állam által pedig a közönség használatára állandóan, s a társulat fizessen az államnak bizonyos évi engedélyezési díjat s a magánhasználatból befolyó díjak pedig az államkincstáré legyenek, szóval a társulat csinálna a telefont s az állam rendelkeznie fölötte korlátlanul.

Ezen engedélyezési föltételeket a társulat nem fogadhatta el.

Megyegyűlés. Vármegyénk törvényhatóságának a f. hó 24-én kezdődő gyűlése elő, a kibocsátott meghívó szerint összesen 67 ügy kerül ezuttal elintézés végett; ennyit ölel fel a tárgysorozat, melyet egész terjedelmében közlőnki fölölsleges lévén, belőle csak a fontosabbakat emeljük ki a következőkben: 1. *Horgosi* Kározz Anna arczképeknek letelepése. 2. Alispáni évnegyedes jelentés. 4. A vármegyei nyugdíjválasztmányba 3 évre 5 bizottsági tag választása. 5. Állatvizsgáló bizottság 3 évi időtartamra újból alakítása. 6. Szentes rendezett tanácsu város képviselőtestületének kérvénye, Teés és *Fábián-Sebestyén* községeknek Szenteshez csatolása tárgyában. 8. A vármegyei

állandó bíráló választmány jelentése, a 461/kgy. 890 sz. törvényhatósági bizottsági határozattal a szentesi I. és IV., továbbá a csongrádi II-ik alválasztó kerületben f. é. január 14-én megéjelt bizottsági tag választás eredményéről. 17. Csongrád község képviselőtestülete által a Tekulics János pénztárkezeléséből eredt hiány biztosításul letett 206 frt 80 kros nyugtának számadásánál miként leendő beszámítása tárgyában keletkezett 145./1890. sz. határozata s ez ellen Tekulics János részéről benyújtott felebbezés. 31. A községi állatorvosi állások miként leendő szervezése iránti intézkedés.

Ujdonságok.

Szentes, 1891. febr. 19.

— **Személyi hír.** Törs Kálmán, városunk köztisztviselőiben álló orsz. képviselője leánykájával, Horváth Gyula orsz. képviselőjével és fiával tegnap a délutáni vonattal érkezett városunkba, hogy az Emke-hangversenyben részt vegyenek.

— **Ehhalasztott közgyűlés.** Szentes város képviselőtestületének a folyó hó 19-ére összehívott az évi első rendes közgyűlését az előjáróság a folyó hó 26-ára halasztotta el — E közgyűlés tárgyszorúza 15 pontot ölel fel. E tárgyszorozatban legnagyobb érdekű a polgármester éves jelentése az 1890-iki közigazgatási évről, továbbá ösv. Kiss Mihályné szül. Frigyer Jozefa asszony 6000 Ft-os albírványának okirata. Ami azonban van a tárgyszorozatban, kivéve meg a statutum újabb módosításának ügyét — mind csak úgynevezett szűke tárgy, melyet a közgyűlés, elegendőhatolag, egy deloitól folyamatosan tárgyal.

— **Egyetli gyűlés.** A szentesi evangélikus négyelet a hó 22-én — vasárnap — déli 10 órakor az egyház tanácsstermében közgyűlést tart, melyre az egylet tagjait ezúton is tisztelettel meghívja az előkéség.

— **A megyebéli utójátéka Baráth Kálmán huszártaladrogy és Schiffer Anjos 46 gyalogezredbeli főhadnagy — mint a Sz. H. bízható forrásból értesül — terjedelmes nyilatkozatot adtak a megbízójuk, dr. Kelemen Bela dorosmai főszógbírónak, mely szerint a közte és Szánthó Lajos, a Csongrád megyei Híradó szerkesztője között fennforgott lovagias ügyet részről befejezetnek tekintik s kijelentik, hogy Szánthó Lajos szentesi lakos lapzárkésztől nem tartják lovagias elgítélet adásra és evésre képesnek. Minthogy a szerkesztő szolgálaton kívüli viszonyban álló m. kir. honvéddhadnagy is, az egész ügy a katonai becsületbűnöség elé kerül, jóllehet tisztikörökben valóságosnak tartják, hogy Szánthó Lajos a tisztis becsületbűnöség határozatainak megelözésével önkényt le fog mondani tisztis rangjáról.**

— **A jótékonyok ótára.** Hirt adtnak lapunk egyik korábbi számban arról, hogy az orsz. vöröskereszthez szentesi főlkja, legutóbbi választmányi gyűlésén elhatározta, anyagi erejéhez képest gyámolítani a szülés ideje alatt az anyaságban levő és inség-gel küzdő szegényes nőket. Megirtuk akkor, hogy a választmány nemes észsés hölgyei milyen melegen karolták fel ezt az eszmét, mely iránt a női sziv a legfogékonyabb és mint határozta el, hogy tölük telhetően női és csecsemő feher-nemek adományozásával is hozzájárulnak majd a legnemesebb emberbaráti cse megküzeltéséhez. Most abban a helyzetben vagyunk, hogy az első ilyenmő adomány be-

érkezéséről adhatunk hirt, melyet egy nemesen gondolkozó urhölgy, Hegedűs Sándorné juttatott a szeretet olárára. Nevezett úrnő ugyanis a napokban 2 frt készpénzt és többféle női- és gyermekfehérneműt küldött dr. Gótz Bertalan egyleti orvoshoz azzal, hogy ezt az egyleti választmányi gyűlés határozatához képest kívánja jótékony célra fordítani. Örömmel jegyezzük fel e nemes cselekedetet, mint követendő jó példát. A nő legszebb erénye a jótékonyosság s aki ezt gyakorolja, mindenkör követendő példa lehet. Dícsőreire azonban nem szorul, mert a jó tett önmagát dícséri.

— **A sport egylet vendégei.** Derék sport egyletünknek huszrész vendégei voltak a f. hó 15-én, amikor az egylet jéppályáját gróf Károlyi Tibor armentesítő társulati elnök és fia eskaja látogattak meg. A kis gróffiu úgy mutatta be édes atyja az egylet intézőinek, mint a ki oktatója leend az egyletnek a nálunk meghonosítandó angol labadajatekban. A nemes sportban való ügyességét a leendő kis mester mindjárt ott a pályán fényesen bebizonyította, mert olyan merész ívekben keringő korszolyást produkált, hogy a jelenlevő nagy közönség gyönyörűséggel nézte és nem győzte megbámulni rendkívüli ügyességét.

— **Felolvasás.** A Szentesen alakult felolvasó társaság, végleges megállapodás szerint a f. hó 21-én tartja meg első felolvasó estélyét a kaszinó termében. Az est programja a következő: 1) Felolvasás, Balogh János úr; 2) Szavaltat, előadja dr. Fió Thámér úr; 3) Hangdűjáték, (zene kísérettel) P. Balogh M. úr. — A felolvasás esti fél 8 órakor kezdődik, bejépi díj minden s a kaszinóba a város egész közönsége, tekintet nélkül arra: vajon tapja e vagy nem az illető az egyletnek, egyjéhet. Épp ezért újból a legmelegebben ajánljuk ezen felolvasó eset, mint a közművelődés egyik leghatalmasabb tényezőjét olvasóink szives figyelmébe.

— **Az emke hangversenye.** Ha nem is olyan szorongásig, mint az izraelita négyelet f. hó 14-iki hangversenye alkalmával, de teljesen megtelt a Kass-szálloda nagyterme tegnap este is, az Emke helybeli fiúkegyeletnek hangversenye. Mert ki ne halgatná örömmel Nádányé énekét, e kiváló kedvesseggő művésznőt, kit egy időre Bees hó dtott el tőlünk, de aki az idegeiben nem tudván gyökeret verni, meg visszatért hozzánk hazájába. A program legvonzóbb pontja pedig kétségtelenül az ő éneke és Nádány játék — lett volna. Sajna, ez utóbiban nem adatott gyönyörködünk! Sem ő, sem Mikszáth nem jöttek le, mi által az előre hirdetett műorozat nagy csorbát szenvedett. Az újjmódon változást szenvedett műsorozat természetesen nem elégitette ki a feszült várakozásban volt közönséget oly mértékben, mint hinni lehetett. Az estélyi feny pontját Nádányé úrnő éneke kepezte. Tüntető taps fogadta a künő, kedves művésznő be lépését, az kísérete, ahogy énekét végezte, melyet lelkesen újított meg a közönség. De azért kivette a részét a tapsból a többi közreműködő is, az elért sikerrel mind meg lehetett elégedve.

— **Vörös kereszt.** A vöröskereszt egylet csongrád megyei választmánya a f. hó 15-én tartotta Zsilinszky Mihály főispán és Stammer Sándorné úrnő emklete alatt választmányi gyűlést, mely alkalommal első sorban a főkegyelet jelentését olvastattak fel és az egyleti számadások vizsgáltattak meg. Eddigél 4 főkegyelet van a megyei választmánynak, Szentesen, Dorosmán. Mind szentesen és Derekegyháza Volt egy Csongrádon is, de az már régebben beszüntette működését és az ott most uralkodó pártusák miatt eddigél nem is volt új életre kelthető. A megyei választmány most elhatározta, hogy a vármegye többi községeiben is szervez főkegyeket és a végből felhívást intéz részben a járási főszógbírókhoz, részben pedig a községi plebánosokhoz.

— **Egy pénzintézet közgyűlése.** A szentesi hitelszövetkezet a f. hó 15-én tartotta az évi rendes közgyűlést, mely ezáltal tisztújítással volt kapcsolatban. Az intézet, mint ezt már az általunk közölt igazgatói éves jelentés is kitünteti, a múlt évre 7 frt 25 kr. osztalékot ad részbetétenként. A választás nagy érdeklődés mellett folyt le, úgy, hogy 470 szavazaton fölül adatott be. Az intézet elnöke újból Kiss Zsigmond lett, al-elnök dr. Mátéffy Ferencz; az igazgatókban csak annyi változás történt, hogy Fekete Márton helyére, ki egyébként bokros elfoglaltsága miatt lemondott az igazgató tagságról Horváth János lett megválasztva, míg a felügyelő bizottság maradt változatlanul úgy, ahogy eddig volt. A közgyűlés felhatalmazta az igazgatóságot, hogy az intézet részére, megvételeire, alkalmas házat keressen.

— **A legjobb bírálat.** Akik az izraelita négyelet f. hó 14-iki hangversenye jelen voltak, még ma sem győzik eléggő magasztalni az egyik helybeli közreműködő: Neumann Ilka k. a. kitűnő tehetségét, melyhez az általa előadott „A levél” című monológ egy gyakorlott, képzelt színészno rutinjával eljártotta. Hogy a közönség bíráta és tetszése e részben mennyire igaz méltatása a kisasszony szép tehetségének: hadd mondjuk el ennek bizonyosságát a kis párbeszédet, mely a monológ eljártása után a színlakat mögött a műkedvelő kisasszony és Makó Lajos közt folyt le. „Nos, jól játszottam-e igazgató ur? — kérdi a műkedvelő. — Nem monok bírálatot, felel erre Makó, hanem ezenen ajánlatot teszek a kisasszonynak, hogy 100 frt havi fizetéssel szerződtemen színtársulatunkhoz. — Makó Lajos ezzel a legjobb bírálatot mondta, de — mint szakértő — a leghelyesebben is becsülte a szép játék értékét.

— **Újból a demokrata hősök.** Talán még nem feledték el olvasóink, mert hiszen nem olyan régen volt, miként intéztettek a mi 13 próbás demokratáink a vármegye alispánjához egy — tíz megyebizottsági tag által aláírt — nyílt interpellációt, amiért hogy őket a megyebeli rendezésnek nem hívta meg a táncvigalomra. Hogy aztán ugyanazon 13 próbás demokratáink miként tiporták porba és szennyezték be a polgárok egyenjóságának magasztos voltát a szabóiparosok baján — ez is közudomású. És ime, alig hogy egy kissé elült a közfelhaborodás ezen otromba merénylet mián, már újabb tanúságot bírtuk annak: mennyi új a Sima Ferencz és erdektársai demokratasága. Az Emke helybeli főkegyelet tegnap hangversenyzett. A meghívók ezen hangversenyre hettől osztrák ki, kedden pedig megjelent a Szentesi Lapban egy felhívás, hogy azok, akik tevédséltől e hangversenyre meghívót nem kaptak volna, j-lentkezzenek a szerkesztőségnek. No bizony, tévedés, a t. rendezőség nem csak megévedt, hanem szertelen magot baltott is, mert ime megesezt, hogy az Emke főkegyeletnek több tagját nem hívták meg a hangversenyre, holott csak a tagok név jegyzélt kellett volna elővenniük: hogy meg ne botoljanak. Demokrata urak! erte mondjátok kadeciát.

— **Dr Kunos felolvasása.** Kunos Ignác dr. a künőn orientálistá kinek határozott ízeretét bírja a helybeli felolvasó társaság, hogy hozzánk is eljőn még e hó folytatán, a múlt szombaton nagyérdékel felolvasást tartott Szegeden. A felolvasást a szegedi kereskedők ifjak társulata rendezte és a Sz. H.-ből átvettük az erre vonatkozó tudósítást, a következőkben: Fényesen sikerült a kereskedők ifjak társulatának a Tisza-szálló kistermében rendezett felolvasó estélye. Nyolc órakor szorongásig megtelt a terem, s az egybegyűlt művelt közönség éljenzéssel üdvözölte a hirnemelt vendéget, Kunos Ignác dr. egyetemi magántanárt, aki a török szinpadról tartott felolvasást. A pódium mellett jobbra exotikus függöny lődte a török népelet alakjait a babszínház számára. Közülbeül egy óraig tartott a rendkívül élvezetes felolvasás, melyet nem csökkenő figyelemmel s a tetszésnek felolvasás közben is megújuló nyílt kifejezésével fogadott a nagyszámu közönség. Kunos Ignác dr. — a török szinpadról irt műveből

— a „Szegei Híradó” számára éppen azt a részt engedte át közlésre, mely lokális érdekű is, amennyiben szól azon időről is, midőn a törökök is laktak a szegedi földön. A kiünő fiatal tudós az erre vonatkozó adatokat a szultán könyvtárából szerezte, ahová — mint annak idején az egész európai sajtó — b-járta a hír, — H. Abdul Hamid kegyéből bármikor szabad bemenetele volt. Tudvalevőleg a „Corvina”-könyvtár is a szultán birtokában van, mely mindenkor becses kutatórassal szolgál a magyar történet iránt. — *Kinos* dr. zamatos magyarsággal megírt munkáját pompásan adta elő; sokat kacagtak a török szinpad írásadás a bemutatott figurákon; természetesen a török nők iránt nyilvánult a legnagyobb érdeklődés, akiket a fölolvás fátol nékül mutatott be. A közönség zajos tapsal jutalmazta a fiatal tudós fölolvását, kinék tiszteletére a szegedi kereskedők sikertől bankettet rendeztek.

— **Vitaestély.** A csongrád megyei gazdasági egylet f. hó 22-én este tartja 3-ik vitaestélyét a *Kiss* szálloda éttermében. Ez alkalommal *Stammer* Sándor alispán és *Szoldos* Elek fognak szakelődést tartani, mely főtt bizonyára újabb érdekes és tanulságos vita fejődik majd ki. Újabb ajánjuk e vitaestélyek látogatását, külföldön földmívelő polgártársaink szives figyelmébe.

— **Egy veszedelmes betető ellen.** Nagy riadalom vagyon az elmert pénzemberek meg a pénzüzeteknél, ahol nagyobb mennyiségű pénz tartanak, a csendőrpáncsnokságnak egy figyelmeztetése folytán, melyben tudatja, hogy a híres kasszatorjvá *Parizs* János, aki a vertheim-kasszák lopására igen nagy ügyességgel és hajlandósággal bír, a környéken tartózkodik. És miután erős a csendőrség gyanúja, hogy e közveszélyes címeres gazember, feltűnő bűröké épségét, külföldre törökösít — figyelmezteti a pénzüzeteket, hogy a bankók mellé éjjel-kenát csészéköt állítsanak, nehogy valami újabb kasszalopással tegyen szert egy kis utóköltésre.

— **A rendőrség figyelme.** Csak a napokban emelünk szót és hívjuk fel a rendőrség figyelmét a nyakörvös sikos járdákra, mely panaszokra habár nem is a rendőrség részéről — tételt intézkedés onnan felülről a napsugarak által, melyek ugyancsak megörték a bázetőkire, utakra lerakodott hóömegek, jégburkok keménységét. Hanem ebben sincs ugyan valami nagy közönség, mert a rohamos olvadás következtében így a bázetőköröl mint a kocsiutakra halomra hányt hóömegekből lefolyó víz a gyaog járókon gyűlik össze, miután sem ez, sok kal melyebb-n fekszik most mint az ut s a keményre fagyott föld kérge nem képes be fogadni a vizet, sem pedig levezőt osatornak sincsenek. Így aztán bokáig lubkolhatnak a járókelők a hóleben, mert ennek leveztése iránt a rendőrség még mindeztideig nem intézkedett.

— **Figyelmeztetés.** A rendőrfőkapitány a napokban megvizsgáltatván a tiszta jégöt az azon való kocsiival vagy nagyobb tömegekben eltöltötte az átkelés, mert az időjárás következtében a jég annyira meggyengült, hogy nagyobb terhet meg nem bír s rajta a közlekedés nagyon is kockázatos vállalat. E rendelet betartásának ellenőrzésével a csendőrség és a kompbérlőt felelőség terhe mellett bizta meg.

Raktáron visszamaradt selyemszöveteket. 25% - 33% és 50% elengedéssel az eredeti árakból, küld méter vagy darab száma, portó és váu mentesen *Henneberg* G. gyári raktára (cs. és kir. udvari szállító) Zürichben. Minak postafordultával, levelekre 10 kros leveleget teendő. (2)

Nyilvános számadás.

A szentesi ízr. növegyet f. hó 14-iki hangversenyének bevételei és kiad. isairol. Bevételek: *Zukkermann* Ignácné egyj. pénztárnoktól fővárosi kereskedőcégeknek elárúsított belépőjegyekért 75 frt 50 kr.; *Wellisch* Vilmosról, ugyanigy elárúított jegyekből 11 frt 30 kr.; belépőjegyekből 431 frt 70 kr.; föltölzésekéből 89 frt 20 kr.; a művésznőnek szánt ajándékra begyűlt 33 frt 50 kr., összesen 641 frt 20 kr. Kiadások főösszege: 281 frt 21 kr. mit levonva a bevétekből, marad tiszta jövedelem: 356 frt 99 kr. — Föltölzettek: *Zsilinszky*

Mihály 50 kr.; *Kálmán* Mihály, Füzítő 10 frt; *Neuhäuser* Lajos Szomló 10 frt; egy mulató rokon 5 frt; *Mandel* Paula Bpest 5 frt; *Modern* és *Breitner* Bpest 5 frt; *Kiss* Zsigmondú, *Ehrlich* Kocsí Bpest, *Czukor* Adolfné, *Schlesinger* Károlyné, *Zukkermann* Ignácné, *Schnábel* Péter, *Reichen* eg. dr. *Pollák* Sándorné, dr. *Reis* Samu 3-3 frtot; *Czukkermann* Bernát, *Cohn* Jakab, *Mingelgrun* Bécs, *Götzl* Jónás 2-2 frtot; *Liebert* Mihályné 1 frt 20 kr., dr. *Kardos* Albert, dr. *Czukkermann* Soma, *Nyári* László, *Freund* Lajos, dr. *Polacsek* Albert, *Frankel* Herman, *Felsenburg* Manó, *Reichenbach* Jakab, dr. *Matóffy* Ferencz, *Aradi* Kálmán, *Nagy* Lajos, *Hoffmann* Jakab, ifj. *Lövy* Ignác, *Habacek* Pál Mindszent, *Lövy* J. János 1-1 frtot, dr. *Stern* Mórné 2 frt, ifj. *Vesceeri* János 1 frt, N. N. 2 frt, *Petrovics* S. és *Kampler* Dániel 50-50 krt. Fogadják úgy ezek, valamint a hangversenyben közreműködött szegedi vendégek: *Pourma* Henriette k. a. és *Makó* Lajos úr, akik díjtalanul írártak hozzákn, valamint *Neumann* Ika és *Götzl* Flóra kisasszonyok szives közreműködésükért, *Jóó* Károly úr a készséggel ellátott zongorakísérettel, valamint özv. *Götzl* Ignácné úrnő a zongora átengedésért, *Kass* Gusztáv úr pedig előkezségéért, melyet a termet a szokásos 50 frt helyett 35 frtre engedte át, ezután a növegyet névben kifejezett őszinte köszönetüket.

Szentes, 1891. február 17.

A rendezőség.

A közönség köréből.

Tekintetes szerkesztőség!

A „Gazdák és iparosok általános hitel-szövetkezetének” központi igazgatósága, szemben a „Szentesi Lap” f. hó 1-ső számában megjelent és a nevezett szövetkezet üzleti eljárását kártható, tehát annak jó híret is megintatni célzó közleménnyel, engemet bizott meg, hogy hozzámn küldött, de a „Szentesi Lap” szerkesztőjéhez intézett igazoló nyilatkozatának közlésére a nevezett lap szerkesztőségét felkérjem.

Ennek folytán a f. hó 14-én délután felkerestem a „Szentesi Lap” szerkesztőségét, hol is a lap felelős szerkesztője, *Sima* Ferencz úr, *Török* Imre üzletvezető úján tudomra adta, hogy — térszűke miatt — a szövetkezeti igazgatóság igazoló nyilatkozata, a lap vasárnapi számában ugyan nem, de a keddi számban bizonyosan közé fog tétetni.

Ez ígértben megnyugodtam akkor. Kedden azonban esodálkozással láttam a „Szentesi Lapban”, hogy a felelős szerkesztő adott szavak beváltása helyett kibűvöt ker, az intézeti igazgatóság nyilatkozatának közlést t-jesen elkerült, hanem a helyett újabb rosszakarattal hírel fordai a szövetkezet ellen, kényszerint magyarázgatván annak igazoló nyilatkozatát.

Mint hogy a központi igazgatóság engem azal is megbizott, hogy az esetre, ha *Sima* úr a nyilatkozat közlést megtagadná, azt az öök lapjában közöljém, ennél fogva felkérlem a tek. szerkesztőségét, sziveskedjék a szentesi részvényesek megnyugtataása végett is, az eredetileg a „Szentesi Lapnak” szánt alábbi központi nyilatkozatot b. lapjában közzétenni.

Tisztelettel
Szöke István.

Tekintetes szerkesztő úr!

„Szentesi Lap” című becses közlönye f. év február 1-én megjelent számának egyes hírei között „Ülözők szövetkezetek” címmel a „Pesti Hírlap”ból átvett közleményre vonatkozólag kijelentjük: Jelentek e meg szövetkezetünkről az álarót lerántani célzó répiratok, és különösen H. Bészörményben — vagy nem? azt mi nem tudjuk, mert mi denuciatíóval nem foglalkozunk s azzal nem is törődünk, de hogy a hátraleköt be hajtása törvénytelen eljárás volna, azt a tagok félrevezetése szánt kárthatos ámitásnak; azt pedig mintha H. Bészörményben 515 jóhiszemű polgárt anyagilag tönkretetünk vagy csak be is pöröltünk volna teljesen légből kapott valótlanságnak nyilvánuljunk

Föltésznk szerkesztő úrról amnyi loyaltitást, hogy az alaptalan megtámadásért in-

téztőlünknek, ezen nyilatkozat elfogadásával elégtételt szolgáltatni szives leend.

Budapest, 1891. február 10-én.
Tisztelettel
Gazdák és iparosok általános hitel-szövetkezetének igazgatósága

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti gabonaüzdsé.

Budapest, 1891. február 18-án.

Búzá a mai tözsdén jól kínáltak, a kereslet azonban mérsékelv volt, szálrli irányzat mellett. Egyéb gabonafélékben csekély forgalom, változatlan árákon.

Árak a következők:

Búza tisztavidéki	— 8 frt 25 kr.	8 frt 55 kr.
Rozs	— — — 7 " 25 "	7 " 40 "
Árpa	— — — 6 " 70 "	7 " — "
Zab	— — — 6 " 90 "	7 " 20 "
Tengeri	— — — 6 " 10 "	6 " 15 "
Köles	— — — 7 " 40 "	7 " 75 "
R-pce	— — — 13 " 55 "	13 " 45 "

N Y I L T T É R .*)

Válasz

egy nyílt levélre.

Pap Antal szentesi lakos a „Szentesi Lap” fojó évi február 15-én megjelent 20-ik számában hozám egy nyílt levelet intézett.

Annakl, hogy Pap Antal lelri poliemiaba legkevésbé is beacskozám, csupán annyit kívánok kijelenteni, mikép Pap Antal ellen — azon vakmerő kérdéssé miatt, mintha én, a közle és dr. *Ecséri* Lajos közt létrejött adásvételi ügyletből kifolyólag neki számadással tartozám. — a szegedi t. kir. törvénytésznél 3378 [89]. sz. a. felhívási keresetet indítottam.

Annak időjén a jogerős bírói határozatot szintén közé teendem.

Szentes, 1891. február hó 18-án.

Dr. Csató Zsigmond,
várm. főjegyző.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: *Dr. Matóffy* Ferenc.
Társ-szerkesztő: *Bánfalvi* Lajos.

Hirdetmény.

Csongrád vármegye pénztári hivatala részéről közhírré tétetik, hogy a néhai *Zolnay* Ferenc dorosmai volt lakos hagyatékához tartozó 293 forintra becsült ékszerek, ugymint: aranyóra láncsal, arany-kereszt láncsal, gyűrű és ezüst evőeszközök f. évi február hó 23-án délelőtt 1/2-10 órákor a vármegyei pénztári hivatalban előrvezetnek, mire is a közönség meghívatik.

Szentesen, 1891. február 14-én.

Csongrád vármegye pénztári hivatala.

Felhívás.

A „Csongrád megyei Takarékpénztár Részvénytársaság” alapszabályai 80-95 §§. értelmében 50 kros hetibefizetésekkel az 1891. évben kezdődő hat évig tartó betétegyletet trvábbá a 96-109. §§. értelmében hitelegyletet alakít. A betétegyletbe beiratkozások f. évi március hó 31-ig fogadtatnak el; a belépőknek befizetett pénzeiket „Csongrád megyei takarékpénztár részvénytársaság” 5/0-os, fél-évenként tőkésítendő kamatot biztosít. Részvenni kívánók, továbbá a „Csongrád megyei Hitel-szövetkezet” tagjai bármely irányban való bővebb felvilágosításért forduljanak az intézethez.

Egyszersmind újonnan alakult pénzüzetünknél a hiteltigénylő közönség becses figyelmébe ajánljuk.

A „Csongrád megyei Takarékpénztár-Részvénytársaság” igazgatósága.